

24.2.2012

SÄHKÖISEN ASIOINNIN JA DEMOKRATIAN VAUHDITTAMISOHJELMA (SADe-OHJELMA)**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö muuttaa tällä päätöksellä 14.4.2009 tekemäänsä asettamispäätöstä Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmasta (SADe-ohjelma).

Toimikausi

14.4.2009 – 31.12.2015

Tausta

Valtiovarainministeriö asetti keväällä 2009 sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelma) toimikaudeksi 14.4.2009 – 28.2.2014. Ohjelman asettaminen perustui hallituksen 6.3.2009 hyväksymään kannanottoon sähköisen asioinnin ja tietoyhteiskuntakehityksen vauhdittamisesta. Ohjelman tavoitteena on ollut kannanoton mukaisesti edistää sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi on mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattaen kaikki keskeiset julkisen hallinnon palvelut.

Hallinnon ja aluekehityksen ministeriöryhmä (HALKE) puolsi kokouksessaan 8.12.2011 SADe-ohjelman toteuttamista koskevia uusia linjauksia. Uusien linjauksien valmistelu liittyi hallitusohjelman kirjaukseen ohjelman hankekokonaisuuksien toimeenpanon ja vaikuttavuuden selvittämisestä.

Hallituksen tavoitteena on sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelma) täysimääräinen toteuttaminen 5.10.2011 tehdyn kehyspäätöksen rahoituksen puitteissa. Tällä päätöksellä ohjelman toimikautta jatketaan vuoden 2015 loppuun ja ohjelman tavoite mukautetaan uuden aikataulun mukaiseksi.

Vuoden 2010 alusta lähtien ohjelman johtoryhmänä on toiminut Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA). HALKE:n linjausten mukaisesti ohjelmalle asetetaan johtoryhmä, joka koostuu ministeriöiden ja kuntasektorin toimijoista. Vastaavasti julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) asetus ja tehtävät mukautetaan tämän päätöksen mukaisiksi.

SADe-ohjelman toteuttaminen on yksi hallituksen kärkihankkeista (strateginen painopistealue II – Julkisen talouden vakauttaminen). Ohjelman toimeenpano kytkeytyy käynnissä oleviin merkittäviin valtion ja kunnallishallinnon kehittämistoimenpiteisiin, kuten kuntauudistukseen sekä vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman toimeenpanoon.

Tavoitteet

SADe-ohjelman tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä ja yhteentoimivia, julkisen sektorin kustannustehokkuutta ja laatua vahvistavia sähköisiä palvelukokonaisuuksia kansalaisten, yritysten ja viranomaisten käyttöön.

Lähtökohtana on asiakkaan palvelutarpeiden toteuttaminen elämänkaaren eri vaiheissa ja tilanteissa hallinnonaloista ja organisaatioiden rajoista riippumatta. Asiakkaan näkökulmasta tavoitellaan nykyistä sujuvampaa ja helpompaa asiointia sekä uusia osallistumisen ja vuorovaikutuksen muotoja.

Tarkoituksena on uudistaa julkisen hallinnon palvelutuotantoprosesseja sähköistä asiointia ja tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäen, siten että asiakkaiden saama hyöty lisääntyy, tuottavuus paranee ja syntyy ajan- ja kustannussäästöjä. Kuntien tuottavuushyötyjen saavuttamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Menettelytavat ohjelman toteuttamisessa

Ohjelmassa on määritelty eri hankkeiden hyödynnettäväksi yhteinen hyötyjen ja vaikuttavuuden mittaristo sekä yhteiset toimintamallit molempien kansallisten kielten huomioimisesta, avoimesta lähdekoodista, tietosuojasta, vuorovaikutuksesta käyttäjien kanssa ja vuorovaikutuksesta markkinoiden kanssa. Lisäksi valmistellaan uudet toimintamallit ICT:n ympäristövaikutusten ja sähköisten palvelujen esteettömyyden huomioimisesta.

Ohjelmassa hyödynnetään julkisen hallinnon ICT-toiminnon arkkitehtuuriyössä syntyviä yhteisiä tuotoksia ja linjauksia, julkishallinnon suosituksia (JHS) sekä mahdollisuuksien mukaan julkisen hallinnon sähköisen asiainnoin ja hallinnon tukipalveluita. Lisäksi ohjelman hankkeet noudattavat SADe-ohjelman ohjausmallia ja julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuria.

Valtiovarainministeriö tekee ohjelman toteuttamiseksi tarvittavat rahoitus- ja käynnistyspäätökset, nimeää hankkeiden vastuuministeriöt ja asettaa hankkeille klusteriryhmät. Ohjelman toteuttamisessa on ministeriöiden lisäksi mukana useita kuntia, valtionhallinnon virastoja, kolmannen sektorin toimijoita ja yrityksiä. Ohjelman toteutusta ja etenemistä arvioidaan koko sen toimikauden ajan riippumattoman arvioijatahon toimesta.

Ohjelma toteuttaa osaltaan julkisen hallinnon ICT-strategiaa ja osallistuu vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan, asiakkuusstrategiahankkeeseen, kuntien tuottavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan ja julkisen asiakaspalvelun kehittämishankkeeseen. Ohjelman etenemisestä raportoidaan hallitusohjelman seurantamenettelyyn, Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle (HALKE) ja Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA). Tarvittaessa ohjelman etenemistä käsitellään lisäksi talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Ohjelman tehtävät

1. Toteuttaa ohjelmalle asetettujen tavoitteiden ja menettelytapojen mukaisesti sähköisen asiainnoin palvelukokonaisuushankkeet Osallistumisympäristö (OM), Oppijan palvelukokonaisuus (OKM), Rakennettu ympäristö ja asuminen -palvelukokonaisuus (YM), Työnantajan palvelukokonaisuus (TEM), Yrityksen perustajan palvelukokonaisuus (TEM) sekä Sosiaali- ja terveysalan palvelukokonaisuus (STM).
2. Toteuttaa ohjelmalle asetettujen tavoitteiden ja menettelytapojen mukaisesti erillishankkeet Kansalaisen yleisneuvontapalvelu (VM) ja Etäpalvelut (VM), joiden rahoitus sisältyy ICT:n kehittämisen osalta SADe-ohjelman rahoituskehykseen.
3. Määritellä, tarjota ja ylläpitää eri hankkeissa ja niiden välisessä yhteistyössä hyödynnettäväksi toimintamalleja, ohjeita ja työvälineitä.
4. Varmistaa ohjelman talousseuranta
5. Suunnitella ja toteuttaa ohjelmaston viestintätoimenpiteet ja koordinoita hanketason viestintää
6. Tukea valtiovarainministeriön erillispäätöksillä ohjelman hankkeissa aikaansaatavien palveluiden asiakaskäyttöönottoja
7. Raportoida ohjelman etenemisestä hallituksen hankesalkun seurantamenettelyyn, Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle (HALKE) ja Julkisen tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) sekä tarvittaessa talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle.
8. Tukea ja toteuttaa osaltaan julkisen hallinnon ICT-strategiaa.
9. Osallistua vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelman, asiakkuusstrategiahankkeen ja muiden ohjelman tavoitteille keskeisten rinnakkaishankkeiden työhön.
10. Huomioida riippumattoman arvioinnin suosituksia.
11. Varmistaa yhdessä palvelukokonaisuuksien toteuttamisesta vastaavien ministeriöiden kanssa kehitettävien palveluiden ja tuotosten omistajuus, hyödyntäminen ja käyttöönotto.
12. Päättää ohjelma ja laatia ehdotukset jatkotoimenpiteiksi.

Ohjelman organisointi

Johtoryhmä ja sen tehtävät

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän linjauksissa 8.12.2012 todetaan, että valtiovarainministeriö

asettaa ohjelmalle oman johtoryhmän, joka koostuu ministeriöiden ja kuntasektorin toimijoista.

SADe-ohjelman johtoryhmän tehtävänä on johtaa ohjelman toteutusta, tukea ohjelmassa syntyvien palvelujen valtakunnallista ja alueellista käyttöönottoa sekä varmistaa poikkihallinnollisuuden toteutuminen ohjelman keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Johtoryhmä:

- tarkentaa ohjelman tavoitteet, vision ja mittariston, jolla tavoitteiden toteutumista arvioidaan
- hyväksyy ohjelman ohjausmallin, toteutussuunnitelman, SADe-arkkitehtuurin, riskienhallintamenettelyn, asiakaskäyttöönottotuen rahoitusmallin ja ohjelman viestintäsuunnitelman sekä seuraa niiden käyttöä
- hyväksyy ohjelman toimintamallit ja seuraa niiden käyttöä
- arvioi uudet hanke-ehdotukset ja puoltaa asetettujen hankkeiden siirtymistä eri hankevaiheisiin
- hyväksyy merkittävät muutokset hankkeiden sisältöihin (muutokset, jotka vaikuttavat hankkeen lopputuloksiin, alkuperäisiin tavoitteisiin tai ohjelman muihin hankkeisiin)
- seuraa ja ohjaa ohjelman hankkeiden etenemistä
- hyväksyy hankkeissa toteutettavien palvelujen pilotoinnin ja käyttöönottojen tavoitteet ja seuraa niiden edistymistä
- varmistaa osaltaan toteutettavien palvelujen käyttöönoton julkisessa hallinnossa
- hyväksyy palvelukokonaisuudet ja erillishankkeet kokonaisuudessaan toteutetuiksi asetettujen tavoitteiden ja menettelytapojen mukaisesti
- arvioi ohjelman toteutuksen, antaa ohjelman jälkeiset toimenpidesuosituksset ja hyväksyy ohjelman loppuraportin.

Johtoryhmän jäsenten vastuulla on myös:

- tehdä ohjelmalle kehittämisaloitteita
- viestiä ohjelmasta ja edistää sen tavoitteiden toteutumista ja toteutettavien palvelujen käyttöönottoa omalla toimialallaan

Johtoryhmä voi nimetä ohjelman tehtäviin kuuluvien eri asiakokonaisuuksien valmistelua varten alatyöryhmiä, kuulla toiminnassaan asiantuntijoita tai kutsua asiantuntijoita pysyvästi kokoonpanoonsa.

Johtoryhmän kokoonpano:

Neuvotteleva virkamies, yksikön päällikkö Ville-Veikko Ahonen, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)
Hankepäällikkö, yksikön päällikkö Esko Vainio, valtiovarainministeriö (varapuheenjohtaja)

Neuvotteleva virkamies Tomi Hytönen, valtiovarainministeriö
Ylitarkastaja Anu Hernesmaa, valtiovarainministeriö
Erityisasiantuntija Tanja Rantanen, Suomen Kuntaliitto
ICT-johtaja Matti Franck, Espoon kaupunki
Hallintojohtaja Veli-Matti Laitinen, Vaasan kaupunki
Tietohallintopäällikkö Sirpa Mäntynen, Kouvolan kaupunki
Apulaiskaupunginjohtaja Sinikka Salo, Oulun kaupunki
Kehitysjohtaja Jose Valanta, Lahden kaupunki
Tietohallintojohtaja Max Hamberg, oikeusministeriö
Johtaja Mika Tammilehto, opetus- ja kulttuuriministeriö
Teollisuusneuvos Sirpa Alitalo, työ- ja elinkeinoministeriö
Rakennusneuvos Aulis Tynkkynen, ympäristöministeriö
Neuvotteleva virkamies Taina Mäntyranta, sosiaali- ja terveysministeriö

Pysyvät asiantuntijat:

Neuvotteleva virkamies Tommi Oikarinen, valtiovarainministeriö
Controller Timo Hattinen, valtiovarainministeriö
Verkkoviestintäpäällikkö Minna Takaloeskola, valtiovarainministeriö

Sihteeristö:

Ohjelmapäällikkö Marjukka Saarijärvi, valtiovarainministeriö

Ohjelmakoordinaattori Tiina Kotonen-Pekkanen, valtiovarainministeriö

Ohjelmakoordinaattori Ira Alanko, valtiovarainministeriö

Ohjelmapäällikön rooli on ohjelman toteutuksen kokonaisvaltainen johtaminen ja tuloksekas läpivienti yhdessä ohjelman johtoryhmän, ohjelmakoordinaattorien, VM:n asiantuntijoiden ja ohjelman hankkeita toteuttavien ministeriöiden, virastojen ja kuntien kanssa. Ohjelmapäällikkö vastaa ohjelman ohjaus- ja toimintamallien kehittämisestä ja asioiden valmistelusta johtoryhmälle, valtiovarainministeriön sisäisesti sekä hallituksen hankesalkun seurantamenettelyyn, Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle (HALKE) ja Julkisen tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) sekä tarvittaessa talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle.

Ohjelmakoordinaattorien rooli on SAdE-ohjelman hankkeiden talousohjaus, laatuseuranta ja raportointi ohjelman vaatimusten mukaisesti sekä omien vastuuhankkeiden toteutumisen valvonta hankesuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi ohjelmakoordinaattorit osallistuvat SAdE-ohjelman työryhmien työskentelyyn, viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä ohjaus- ja toimintamallien kehittämiseen.

Kullekin ohjelman hankkeelle on asetettu klusteriryhmä. Klusteriryhmän tehtävänä on seurata ja ohjata hankkeiden toteutusta ja palvelujen käyttöönottoa sekä osallistua hankkeiden toteutuksen arviointiin. Klusteriryhmät toimivat ohjelman johtoryhmän ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa muiden ohjelman työryhmien kanssa.

Kustannukset ja rahoitus

SAdE-ohjelman toteuttaminen rahoitetaan valtiovarainministeriön pääluokasta valtion ja kuntien yhteisiä ICT-hankkeita varten perustetulta momentilta (28.90.20). Ohjelman toteuttamiseen liittyvistä rahoituspäätöksistä ja hankinnoista päättää valtiovarainministeriö sen työjärjestyksen mukaisesti.

Valtiovarainministeriö maksaa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien johtoryhmän ja muiden työryhmien jäsenten sekä kuulemiensa asiantuntijoiden matkustuskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti.

Hallinto- ja kuntaministeri

Henna Virkkunen

ICT-johtaja

Timo Valli**LIITE**

Liite 1: 8.12.2011 HALKE-muistio ja pöytäkirjaote

JAKELU

Ohjelman johtoryhmän jäsenet ja pysyvät asiantuntijat

TIEDOKSI

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA)

Valtiovarainministeriö, JulkICT

Valtiovarainministeriö, BO

Valtiovarainministeriö, KAO

Ministeriöt

Suomen Kuntaliitto

Kansaneläkelaitos

Verohallinto

Valtiosihteeri Anna-Kaisa Ikonen

Valtiosihteeri Tuire Santamäki-Vuori